

О.В. НЕСТЕРЕНКО, канд. техн. наук, доц., А.Ю. АНТОНОВ, д-р техн. наук, проф.,
В.О. ЯРОШЕНКО, Г.М. ЯРОШЕНКО, магістри
Криворізький національний університет

МЕТОДИ НАВЧАННЯ ПІДЗЕМНОГО ПЕРСОНАЛУ ГІРНИЧОРУДНИХ ШАХТ НОРМАМ І ПРАВИЛАМ ПРОМИСЛОВОЇ БЕЗПЕКИ І КОНТРОЛЮ ЗА ЇХ ВИКОНАННЯМ

Аналіз травматизму на одному з гірничовидобувних підприємств Кривбасу, по причинах нещасних випадків, показує, що основною причиною є невиконання вимог інструкцій з охорони праці та посадових інструкцій — 62 % та особиста необережність – 17% від загальної кількості нещасних випадків [1]. Таким чином, з аналізу випадків травматизму на окремому підприємстві визначено, що показники характеризують незадовільний стан. Це свідчить про подальшу необхідність розробляти і впроваджувати заходи безпеки при виконанні робіт.

Навчання з питань охорони праці і перевірка знань вимог її норм і правил проводиться в порядку, встановленому НПАОП 0.00-4.12- 05 “Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці”.

Згідно з цими документами, визначений порядок проведення навчання і види інструктажу при прийомі на роботу і в процесі трудової діяльності працівників [2].

Роблячи аналіз по нормативній базі і по процесу навчання з питань безпеки праці, можна зробити наступні висновки. Загальним недоліком усіх видів навчання по охороні праці являється теоретичний, чисто інформаційний характер придбання знань і відсутність умов для оволодіння навичками безпечної роботи.

Слід виділити в окрему категорію навчання по охороні праці працюючих в умовах підвищених вимог безпеки, яких слід навчати не лише загальним питанням охорони праці, а, передусім, відробітку навичок виконання безпечної роботи.

Огляд особливостей навчання персоналу гірничодобувних підприємств правилам безпеки праці такий, що для навчання робітників правилам безпеки праці використовують наступні комп'ютерні учбові програми: контролюючі; довідкові(інформаційно-пошукові); тренажери-імітатори; навчальні програми, включаючи електронні підручники і посібники.

Наприклад на гірничовидобувному підприємстві АТ "Кривбасзалізрудком" використовують віртуальні тренажери, полігони, що дозволяють людині найбільш відпрацювати безпечні прийоми праці.

У АТ "Кривбасзалізрудком" у будівлях адміністративно-побутових комбінатів встановлені, так звані, передзмінні екзаменатори, які дозволяють перевірити знання в області безпеки кожного гірника. Така перевірка робиться перед кожною зміною, уникнути перевірку неможливо, оскільки інформація про результат іспиту працівника поступає в лампову(на шахтах) відповідно до його табельного номера. Якщо інформація не поступила в лампову по конкретному табельному номеру, означає цей працівник екзаменатор минув, отже йому не видається саморятівник і акумулятор з лампою.

Періодично проводяться змагання майстерності. Головним критерієм майстерності є безпомилкове використання безпечних прийомів праці. Для інженерно-технічних працівників використовуються повчальні програми розвиваючого характеру: формуються тематичні "кейси", що за своєю суттю представляють інноваційну розробку, актуальну для конкретного підприємства, представником якого є навчаний.

Практика показує, що виконання такого завдання працівником, безумовно, підвищує його професійний рівень.

Список літератури

1. Статистичний звіт ПАТ “Кривбасзалізрудком” з травматизму та професійної захворюваності. - Кривий Ріг. – 2019 р.
2. НПАОП 0.00-4.12- 05 “Типове положення про порядок проведення навчання і перевірки знань з питань охорони праці